

PROGRAM JAČANJA KONKURENTNOSTI LJUDSKIH POTENCIJALA U TURIZMU KROZ CENTRE KOMPETENCIJA

2.12.2013.
MINT, Zagreb

Dr. sc. Renata Tomljenović

55

godina u službi turističkog razvoja
years in the service of tourism development

Strategija razvoja turizam RH do 2020.

MINT i obrazovanje za T&U

- **SRT2020 – opći cilj porast konkurentnosti**
 - Trenutno 35/140, ali
 - Kvaliteta obrazovnog sustava – 98
 - Raspoloživost kvalitetne radne snage – 98
 - Osposobljavanje djelatnika - 122
- **Operativna strategija razvoja ljudskih potencijala – jedna od pet stupova SRTRH 2020**

MINT i obrazovanje za T&U

- **Povećanje konkurentnosti hrvatskog turizma ovisi o ljudima s visokom razinom kompetencija za poslove danas i mogućnosti prilagodbe poslovima budućnosti**
- **Kompleksnost turističkih usluga i proizvoda planirana SRTRH2020 zahtijeva fleksibilnu radnu snagu sposobnu prilagođavati se proizvodnim, tržišnim i tehnološkim promjenama**
- **Potreban nam je sustav obrazovanja i osposobljavanja koji će moći pratiti i prilagođavati se stalnim promjenama na tržištu rada**
- **Razvoj novih pristupa obrazovanju i obučavanju stvorit će pretpostavke za realizaciju ciljeva SRTRH2020**

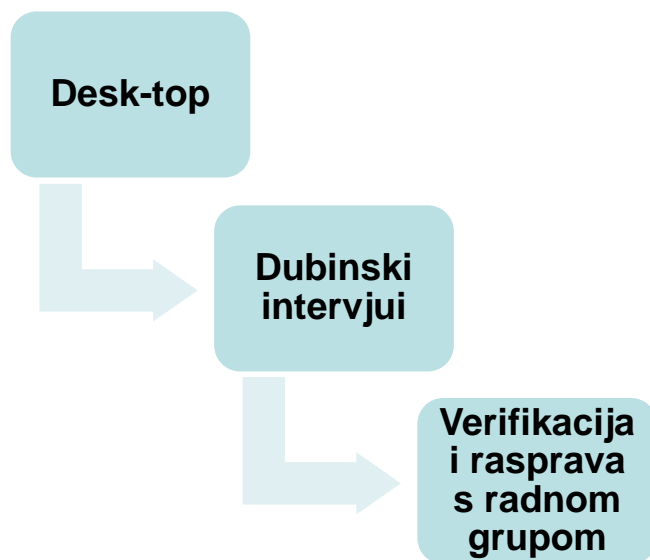
MINT i strukovno obrazovanje za T&U

- **većina zaposlenih sa strukovnim kvalifikacijama**
 - 55% srednje obrazovanje (49% nacionalni prosjek)
 - 33% niže, VKV, KV, PKV, NKV (22% nacionalni prosjek)
- **cjeloživotno – niska stopa participacije (2% nacionalni prosjek, poduzeća u T&U ispod prosjeka)**
- **srednje strukovno obrazovanje**
 - 17 specijaliziranih škola + oko 75 ostalih škola izvode T&U programe
 - ukupno 5300 upisanih učenika 2013/14
 - 12% svih upisanih u 4-godišnje strukovne škole (2270 učenika) su u 3 turistička zanimanja (HTT; THK; ATT)
 - 22% svih upisanih učenika u 3-godišnje strukovne programe su u ugostiteljskim zanimanjima (2700 učenika)
 - 53% svih u ostalim programima u pomoćnim zanimanjima kuhar, konobar (310 učenika)

Prijedlozi za unapređenje SO

(siječanj 2013)

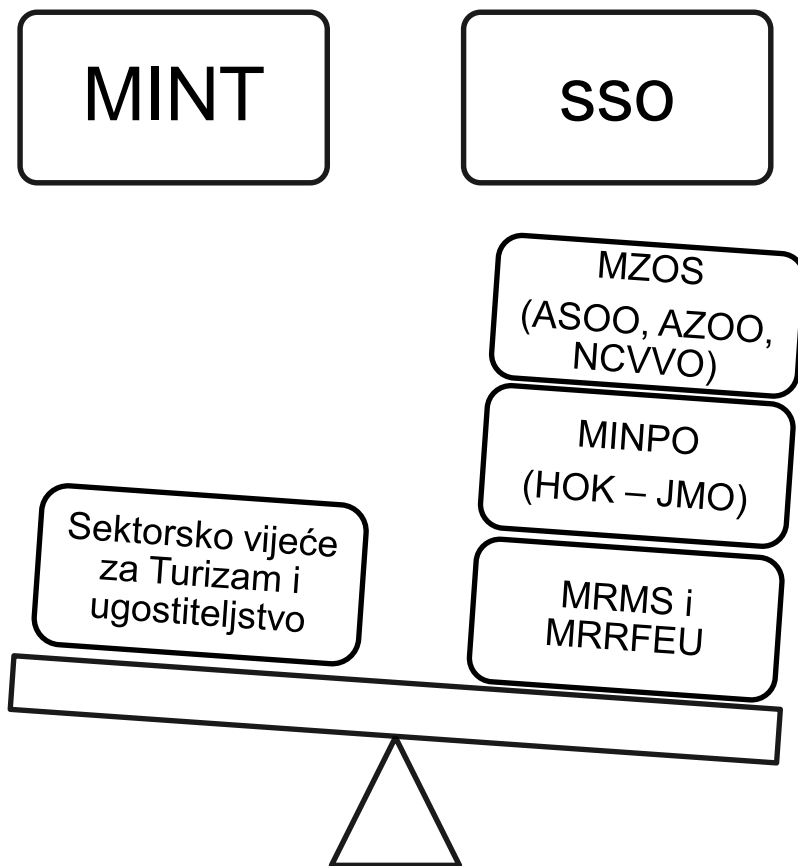
Metode rada

Sugovornici:

- MZOS – Odjel za strukovno obrazovanje
- ASOO – Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
- MINPO – Služba za strukovno obrazovanje i razvoj obrta
- HOK – Odjel za obrazovanje
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- HGK
- UHPA
- Bluesun – Odjel za ljudske resurse
- TZ grada Zagreba

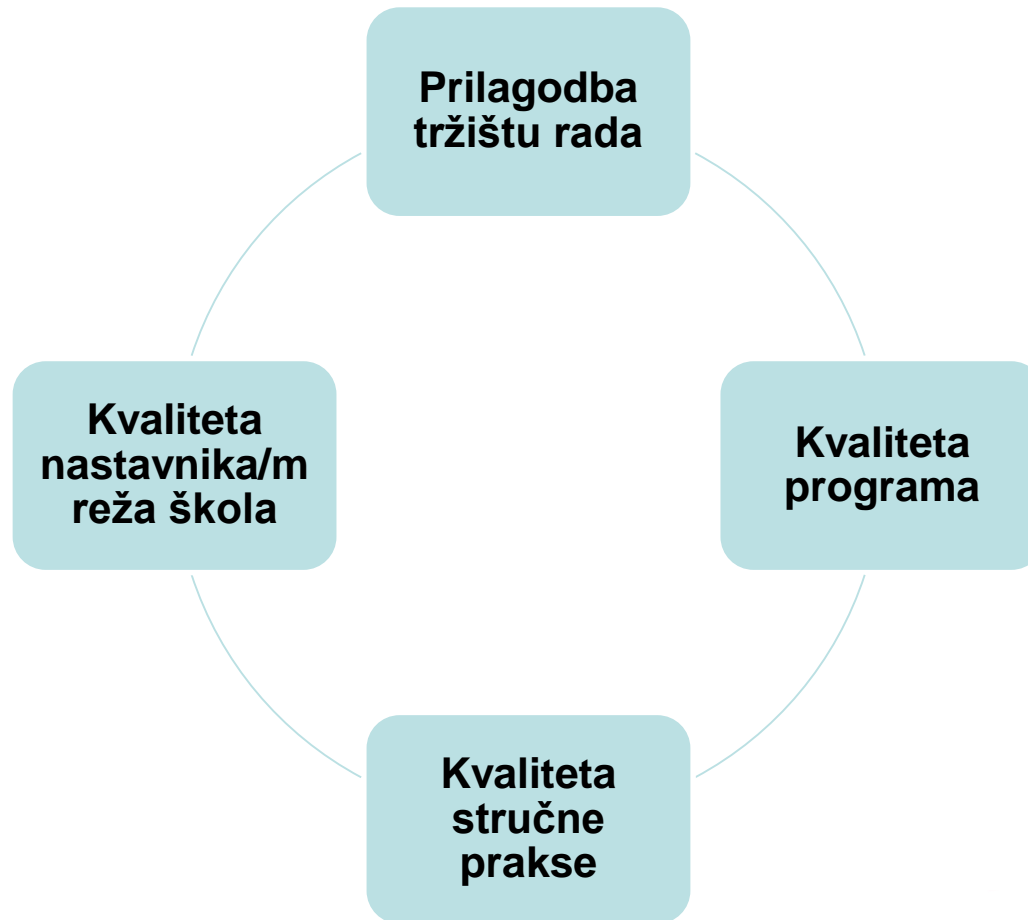
MINT u sustavu SO-a

OSNOVNO PITANJE:

Što MINT može učiniti kako bi unaprijedio strukovno obrazovanje za kadrove potrebne turizmu i ugostiteljstvu?

Problemska područja

PROGRAM JAČANJA KONKURENTNOSTI LJUDSKIH POTENCIJALA U TURIZMU KROZ CENTRE KOMPETENCIJA

- Program za **integrirani pristup** unapređenju kvalitete obrazovanja za turističko-ugostiteljska zanimanja kako bi se
 - zadovoljila potreba za razvojem profesionalnih kadrova s praktičnim znanjima, vještinama i kompetencijama potrebnim tržištu rada danas i u budućnosti
 - povećala konkurentnosti ljudskih resursa u turizmu

PROGRAM JAČANJA KONKURENTNOSTI LJUDSKIH POTENCIJALA U TURIZMU U ŠIREM PLANSKOM KONTEKSTU

Usklađeno s:

- **Prijedlogom strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije RH**
- **Konzultacijskim dokumentom „Hrvatska i fondovi EU 2014 – 2020: Ulaganje u budućnost”**
- **Strateškim okvirom za europsku suradnju u obrazovanju i osposobljavanju (ET2020)**

PRISTUP DEFINIRANJU PROGRAMA CENTARA KOMPETENCIJE

- **KONZULTATIVNI PROCES do danas**
 - MINT afirmirao svoju ulogu nizom prezentacija
 - stvorena baza dionika zainteresiranih za suradnju
 - razgovori s ključnim nacionalnim dionicima (MZOS, ASOO, HZZ)
 - anketirano 60 institucija – 42 ispunjene ankete
 - prezentacija okvirnog koncepta (danas)

CENTRI KOMPETENCIJA – REZULTATI ANKETE

55

godina u službi turističkog razvoja
years in the service of tourism development

PROBLEMI SREDNJEG STRUKOVNOG OBRAZOVANJA ZA T&U

	% 'slažem se'
Problemi formalnog strukovnog obrazovanja za T&Z	
Zastarjeli nastavni programi	80
Usitnjena mreža škola	76
Uključenost poslodavaca u moderniziranje strukovnog obrazovanja	74
Sporo uvođenje novih kurikuluma	73
Nastavnici bez dovoljno praktičnih znanja/iskustva	62
Sposobnost poslodavaca da artikuliraju potrebe za znanjima, vještinama i kompetencijama	50
Poslodavci ne razumiju reformu strukovnog obrazovanja	50
Kvaliteta praktične nastave u školi	45
Kvaliteta praktične nastave kod poslodavca	41
Dostatnost praktične nastave	37
Paralelni sustav - nastavni i JMO	37

KONCEPT CENTRA KOMPETENCIJA – OPĆI CILJEVI

- **Mjesto suradnje škola i poslodavaca**
- **Kontinuirano usavršavanje kurikuluma/inovacija sukladno potrebama tržišta rada**
- **Inicijator razvoja turizma regije**
- **Oslonac školama u okruženju**
- **‘Brušenje znanja’ – dodatna godina s posebnom diplomom**
- **Tematiziran sukladno regionalnim karakteristikama**
- **Mjesto istraživanja potreba tržišta rada**
- **Referentni obrazovni centri za nastavnike**
- **Centri vanjskog vrednovanja kvalitete**

ULOGA CK U PODIZANJU KVALITETE STRUKOVNOG OBRAZOVANJA (1)

OBRAZOVANJE I TRŽIŠTE RADA

- **Neposredna suradnja s poslodavcima**
- **Razvoj sustava ‘hibridnih’ zanimanja i kvalifikacija**

ATRAKTIVNOST I AFIRMACIJA

- **Samo osnivanje CK podiže ugled T&U zanimanja**
- **CK kao ‘brand’ prepoznatljive kvalitete – poticanje pozitivne selekcije učenika**

ULOGA CK U PODIZANJU KVALITETE STRUKOVNOG OBRAZOVANJA (2)

KVALITETA I IZVRSNOST

- Kvaliteta kroz koncentraciju visoko-stručnih nastavnika i materijalno-tehničkih uvjeta
- Ukidanje PN u manjim školama te odlazak na PN u CK (redistribucija financijskih sredstava za PN)
- Bolja kvaliteta nastave
- Inovativne metode – osobito e-učenje
- Nositelji različitih natjecanja

INOVATIVNOST I KREATIVNOST

- Razmjena iskustava s drugim zemljama
- Racionalniji i dostupniji sustav obrazovanja – osobito cjeloživotnog
- Provođenje eksperimentalnih programa – nositelji promjena kurikuluma
- Centar za međunarodnu suradnju – mobilnost učenika i nastavnika

P4: PROGRAMSKA KONCEPCIJA CK

- Uvođenje (postojećih) i razvoj novih kurikuluma – 2 do 5. razine HKO-a
- Kontrolirana praktična nastava
- Ujednačeni programi u svim centrima s izbornim modulima prilagođenim regionalnim karakteristikama
- Ponuda specijaliziranih programa: regionalne kuhinje, somelijerstvo, flambiranje, kokteli, baristi, turistički vodiči (specijalizirani), turistički pratitelji, informatori, 'hibridna' turizam-kultura, turizam-wellness, turizam-poljoprivreda, turizam-pomorski promet, upravljanje ugostiteljskim objektima
- Za učenike/osobe s posebnim potrebama – pitanje postoje li neki poslovi/programi koji bi bili prigodniji od današnjeg pomoćnog konobara, kuhara
- Programski ujednačiti ponudu formalnog (inicijalnog) i cjeloživotnog strukovnog obrazovanja
- Programi za prekvalifikacije odraslih (suradnja s HZZ-om)

INFRASTRUKTURA

Škola:

- suvremene predavaonice – multimedijске dvorane
- praktikumi
- školska kantina
- radionice za djecu/osobe s posebnim potrebama
- moderna tehnologija/kompjuterski programi (recepcijsko poslovanje, nabava)
- oprema za tele-učenje (povezivanje s poslodavcima, povezivanje s manjim školama)

Praksa na ‘radnom mjestu’

- škole hoteli (4* ili 5*) sa svim popratnim sadržajima uključivo putnička agencija
- škole - ogledna seoska turistička gospodarstva
- škole - hosteli
- **Internat**
 - smještaj za učenike i nastavnike
- **Dostupnost**
 - javnim prijevozom
 - osobama s posebnim potrebama
- **Ekološki prihvatljiva**

PROSTORNI RASPORED CK

- Jedna županije = jedan CK
- Jedna turistička regija = jedan CK
- Sve veće turističke destinacije na obali
- 9 do 10: Istra (Pula), Kvarner (Melania), Slavonija, Posavina, Pokuplje, Lika-Gorski kotar-Kordun-Banija, Dalmacija – Zadar, Split, Dubrovnik, zaleđe
- **Oko 7: 3 - 4 obalna, 2 - 3 središnja i SZ Hrvatska, 1 Slavonija**
- **5 do 6: Dubrovnik, Split, Kvarner (Opatija), Istra (Pula), Zagreb, Osijek**
- 4 velika grada (Zagreb, Osijek, Rijeka, Split) = 4 CK
- 3 regije = 3 centra

KONCEPT CENTRA KOMPETENCIJA – ORGANIZACIJA

- **partnerstvo niza dionika – obavezno javni i privatni sektor, strukovne udruge, poslodavci**
- **Vlasništvo**
 - RH, MINT uz suglasnost MZOS
 - Županije
 - Lokalna uprava
 - Strukovne udruge – poslodavci
 - Škole
- **Financiranje**
 - Centralno
 - Iz EU fondova
 - Samofinanciranje
 - Iz članarina strukovnih udruga

CENTRI KOMPETENCIJA – ZAKLJUČCI

55

godina u službi turističkog razvoja
years in the service of tourism development

KONCEPT CENTRA KOMPETENCIJA

Visoko-kvalitetno formalno i cjeloživotno obrazovanje za turizam i ugostiteljstvo kroz:

- **suvremene kurikulume i inovativne modele učenja prilagođene potrebama tržišta rada**
- **ravnotežu između ključnih i specifičnih strukovnih kompetencija**
- **izuzetno kvalificirane nastavnike i mentore**
- **kvalitetnu infrastrukturu**

ZAKLJUČNO: KONCEPCIJA

Formalno SO

- Obrazovanje usklađeno s potrebama tržišta rada
- MODERNIZACIJA I PILOT-TESTIRANJE NOVIH KURIKULUMA
- MODULARNI KURIKULUMI

Praktična nastava

- Kvalitetna praktična nastava za:
 - Polaznike centra
 - Učenike iz manjih škola u regiji

Kvaliteta poučavanja

- Podizanje kvalitete nastavnog kadra
- Nastavnici – praktična znanja
- Mentori kod poslodavaca – pedagoška znanja

Prilagođavanje promjenama

- Programi za usavršavanje zaposlenika
- Programi prekvalifikacije za zaposlenike

Temeljeni na:

- Izvrsnosti nastavnika/predavača/mentora i visoko-kvalitetnoj infrastrukturi
 - Inovativnim modelima učenja
- Partnerstvu s poslodavcima i ostalim dionicima
- Istraživanju potreba regionalnog tržišta rada
 - Mobilnosti nastavnika i učenika

Slijedi

- **definiranje uvjeta koje CK mora zadovoljiti**
- **određivanje lokacija**
- **definiranje organizacijske (financijske i kadrovske) strukture**
- **definiranje partnerstva s ključnim nacionalnim, regionalnim i županijskim dionicima**